

SKUPINA A ČLENSTVÍ V NÍ, ROLE V TÝMU



Vlasta Geryková

Prostřednictvím aktivity a předešlého výkladu se studenti seznámí s typickými rolemi ve skupině. Role v týmu dovedou jak rozpoznat, tak zahrát, což studentům může v budoucnu pomoci při účasti v týmu či tvorbě týmu vlastního. Studenti budou pracovat tvořivou dramatikou, vedle znalostí si rozvinou i komunikační schopnosti. A to z pohledu aktivity nejen odborné, ale i komunikační schopnosti používané v běžném styku uvnitř malé skupiny.

Člověk a společnost (Základy společenských věd), Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura)

studenti SŠ

Cílem aktivity je seznámit studenty se základními rolemi v malé skupině (týmu). Výkladově bude rozdělení rolí vycházet z klasifikace Mereditha Belbina, lze požit také jiná jednodušší dělení pozic ve skupině (sociálního statusu). Po absolvování aktivity by student měl lépe proniknout do problematiky fungování malé skupiny, lépe rozpozná role jednotlivců v kolektivech, ve kterých se sám nachází, pokud jde o nějakou tvůrčí činnost. Při vytváření vlastního týmu student snadněji rozpozná, jaká role, potřebná pro lepší výsledek schází, komu přidělit jaké úlohy atd.

POSTUP

Studenti nejprve pomocí brainstormingu jmenují různé role, které by podle nich neměly v malé skupině či tvůrčím týmu, na který je aktivita více zaměřená, chybět.

Vyučující poté studentům vysvětlí Belbinovu klasifikaci (viz níže) a rozdělí studenty do skupin, které by měly počtem zhruba odpovídat Belbinově skupině.

Každá skupina by pak pro tu druhou sehrála scénku, ve které by představovala tým, který pracuje nad určitým úkolem (reklamní agentura, fotbalové mužstvo při poradě před zápasem apod.). Ostatní skupiny by pak měly na základě předchozího výkladu zkusit poznat, které role v týmu ztvárňovali jednotliví studenti. Návěst je možno zadat i jako domácí úkol.

POUŽITÉ ZDROJE

http://www.gvh.cz/index.php?option=com_docman&Itemid=156

(soubory Belbinův test a sociální skupiny)

http://www.belbin.cz/index.php?location=tym_popis (cit. 21. 7. 2012)

Příloha – Belbinovo rozdělení

VYKONAVATEL

Praktický organizátor. Mění nápady v uskutečnitelné úkoly. Rád dělá plány a harmonogramy. Je metodický, odpovědný, důvěryhodný a výkonný. Nenechá se vzrušit. Nevede, ale přejímá administrativu.

VŮDCE

Vede celý tým a koordinuje úsilí. Nemusí být geniální ani tvořivý, ale spíše je disciplinovaný, soustředný a udržuje rovnováhu mezi různými tendencemi. Umí dobře mluvit, naslouchat i posuzovat. Pracuje prostřednictvím ostatních.

USMĚRŇOVATEL

Vysoce motivovaný, vysoce výkonný, dominantní. Vede plnění úkolů a v nepřítomnosti vůdce přebírá jeho roli, i když ji nevykává nejlépe. Jeho síla je ve vůli a vášni ke splnění úkolů, ale bývá přecitlivělý, hněvivý a netrpělivý. Je hnacím motorem akce.

INOVÁTOR

Na rozdíl od usměrňovatele je introvertovaný, ale intelektuálně dominantní. Je zdrojem originálních nápadů a návrhů. Nejvíce imaginativní a nejvíce inteligentní člen týmu. Zanedbává detaily, neohlíží se na kritiku. Je třeba ho stimulovat, jinak vypadne.

HLEDAČ ZDROJŮ

Populární člen týmu – extrovertní, sociabilní, uvolněný. Přináší do skupiny nové kontakty, nápady, myšlenky a vývoj. Obchodník, diplomat, vyjednavatel. Není originální, není příliš motivovaný a potřebuje proto tým, aby ho nabudil.

POZOROVATEL

Inteligentní – jedná se spíše o analytickou inteligenci než o tvořivou. Důkladně rozebírá nápady a nachází rozpory v argumentech. Je méně aktivní než ostatní, pohlcený svými daty, vzdálený činnosti týmu, ale nezbytný pro prověření kvality této činnosti. Je závislý, ale může být chladný a netaktní.

TÝMOVÝ ČLOVĚK

Drží tým pohromadě, podporuje ostatní, naslouchá, povzbuzuje, harmonizuje a chápe. Příjemný a populární ale nesoutěživý. Nevšimnete si ho, když je v týmu, ale schází vám, když tam není.

DOKONČOVATEL

Bez dokončovatele tým nikdy nedosáhne výsledku. Ověřuje detaily, stará se o plnění harmonogramu, vyniká smyslem pro náležitost. Jeho neústupné úsilí je důležité, ale dosti nepopulární.¹

1 www.gvh.cz/index.php?option=com_docman&Itemid=156 (cit. 21. 7. 2012)